

Sønderborg Kommune
Børn og Uddannelse
Jyllandsgade 36
Dk-6400 Sønderborg
Tel.: 0045 88 72 64 00
post@sonderborg.dk

www.sonderborgkommune.dk

Links

- www.biblioteket.sonderborg.dk
 - www.sprogpakken.dk
- eller søg på nettet efter fx 'små børns sprog', 'sprogstimulering', 'sprogudvikling', 'babytegn' osv.

Du kan også finde denne og andre brochurer online på www.sonderborgkommune.dk – søg på 'sprogjecer' eller vælg Borger > Pasning, skole og familie > Dagpleje, vuggestue og børnehave > Særlige tiltag 0-6 år

آیا فکر کردی که طفل شما هم میتواند از تکنالوژی معلوماتی استفاده کند؟

برای طفل تان امکان استفاده از کمپیوتر، آی پد و بازی های الکترونیکی مهیا سازید.

- تمرکز فکری طفل تان را افزایش میدهد.
- واژه ها (کلیمات) را تقویه می کند.
- دید چشم و حرکات دست را هماهنگ می سازد.
- فهم زبان را در طفل افزایش میدهد.
- طفل شما دانش بیشتری بدست می آورد.

منابع آموزشی تکنالوژی معلوماتی که طرز خواندن و مهارت های زبان طفل تان را تقویه می کند:

• سایت آقای سکئی Hr. Skægs hjemmeside

• Oline.dk

• www.lillelæser.dk

بازی با خط:

برای طفل تان کاغذ و پینسل را آماده بگذارید، که او بتواند نوشته کند، نوشته را بلند بخواند یا مثل یک بیت بخواند. خود نیز رسامی و نوشته بکنید. این کار برای طفل تان الهام بخش است.

شما میتوانید برای تمام حالات و شرایط طفل تان را به نوشتن فرا خوانید که آنرا نوشته کند. بطور مثال:

- لست علاقمندی های طفل
- لست خرید
- پیام های خانگی
- نام گذاری به یک رسامی
- یک جمله برای رسامی طفل
- برای طفل تان پیام نوشته کنید و از او بخواهید که خودش آنرا نوشته کند
- برای نوشته تان از تخته یا توسط قلم مخصوص (که به آب پاک شود) از دروازه یخچال استفاده کنید
- از حروف مقناطیسی استفاده کنید
- خود همراه طفل تان یک کتاب جور کنید

بازی با خط:

اطفال آسانتر نوشتن و خواندن را می آموزند اگر آنها زود تر (نظر به سن شان) شروع کنند.

- وقتی اطفال به شرایط خود شان خواندن و نوشتن را زود تر به مثابه بازی شروع می کنند:
- میتوانند بدون کدام فشار آنها بازی و آزمایش کنند.
- به خواست و علاقه خودش به آن کشانده شده است.
- بهمین خاطر بگذار طفل تان بخواند یا نوشته کند، و سعی کن که طفل تان آنچه نوشته کرده است، بخواند.
- بخاطر داشته باشید وقتی طفل تان خواندن و نوشتن را به مثابه بازی انجام میدهد او را تحسین و تشویق نمایید.

در کتابها نگاه کنید، بخوانید و توضیح دهید

علاقمندی های طفل تان را دنبال کنید!

بگذار طفل تان یک کتاب انتخاب کند. بگذار طفل تان در کتاب چیزی نشان دهد. در باره آن چیزی که طفل نشان میدهد صحبت کن.

چه کنیم اگر.....

طفل من علاقه ندارد به قصه گوش دهد؟

- وقتی کتاب میخوانی، در حالت خوب و گرم و نرم آنرا بخوان
- شما میتوانید قصه را بگویید به جای آنکه بخوانید.
- شاید کتاب بسیار آسان و یا بسیار سخت است.
- کتابی را پیدا کن که طفل تان آنرا بفهمد یا خوش داشته باشد، و یا شاید یک کتاب که طفل تان قبلاً آنرا می شناسد.

تکرار!

همان یک کتاب را چندین بار بخوانید.

در کتابها نگاه کنید، بخوانید و توضیح دهید

در مورد کلیمات (لغات) در کتاب ها:

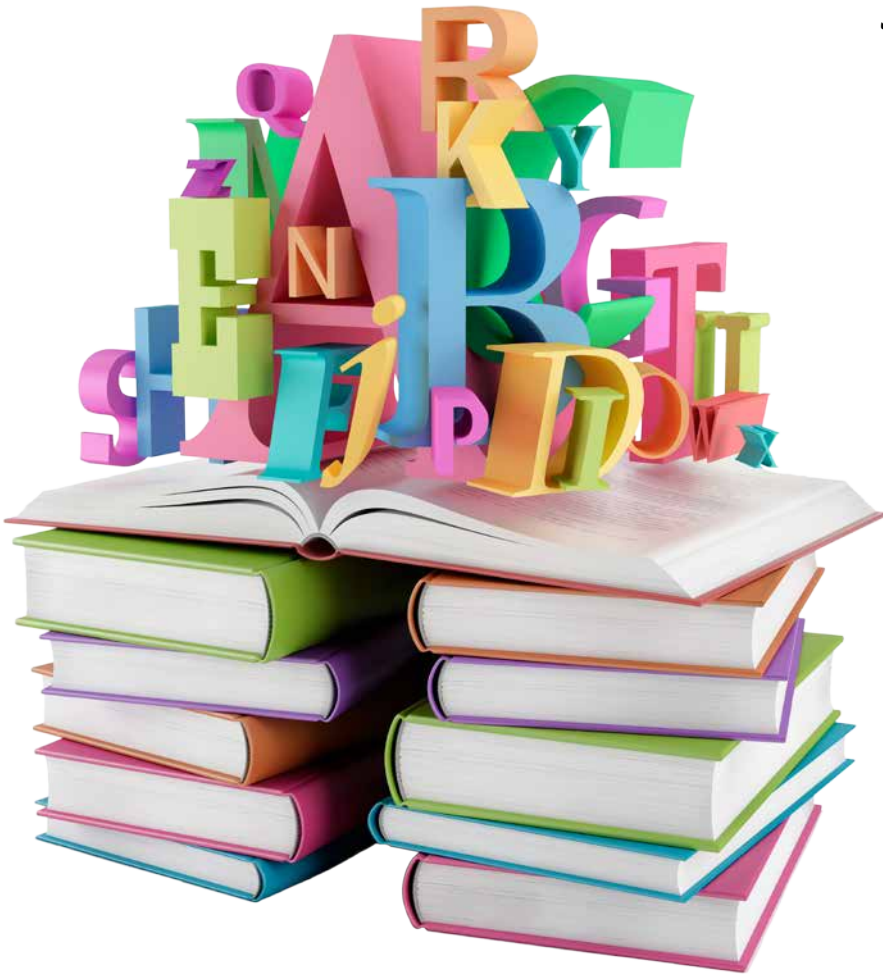
از طریق کتابها طفل شما بینش دنیای را بدست می آورد که در آن به تصویر کشیده شده است. و باعث فهم افکار و احساس دیگران نیز می شود.

کتابها خیالات طفل را تحریک میکند و به او بازی کردن را الهام می کند. شما وقتی با طفل تان میخوانید به کلیماتی بر میخورید که بصورت طبیعی استعمال نخواهد شد.

کتابها طریقه های افسانوی است که در اطراف شما به دور از حقیقت می چرخد: ما به یک گرگ بر میخوریم که حرف میزند، یک موش که نان پنیر را بریان می کند و یک خرس که در دستکش های بافتگی میروند.

در کتابها نگاه کنید، بخوانید و توضیح دهید

اطفال علاقه زیاد به آموختن خوانش پیدا میکند
اگر برای شان در خانه به صدای بلند خوانده
شود:

- هر روز برای طفل تان با صدای بلند بخوانید
- طفل تان را به کتابخانه ببرید
- خود بخوان (مطالعه کن) و به طفل خود نشان
دهه که تو میخوانی
- در باره کتابها و مجلات صحبت کنید

در باره آهسته خواندن

کلیمه در حقیقت یک بسته از صدا است، اگر
شما آنرا آهسته و واضح بخوانید، این بسته های
صدا توسط طفل تان خوبتر درک می شود. آنها
در حافظه طفل باقی می ماند و بعد ها آنرا حین
استفاده به یاد می آورد.

وزن و قافیه را به شکل درامه (نمایش) آوردن:

در پیتر انکر، متن ساده و وزن خوب موجود است. این برای طفل امکان میدهد که پیتر انکر را به بازی با پیتر لوگه اپ به شکل سوال و جواب نمایش دهد.

کلپ، ترپ، لیسیت، ریمیت. توجه طفل را به تمام اجزای کلمه تقویت میکند.

در باره اینکه قافیه بیشتر پیدا کنید:

Hvem er det, der kommer ind? – ویم ایر دیت دیر کامه ایند

Det er Peter Slikkepind? – دیت ایر پیتر سلیکه پیند

Hvem er det, der sidder ned? – ویم ایر دیت دیر سیده نیل

Det er peter gummiged? – دیت ایر پیتر گومی گیل

برای اینکه کلمات هموزن و هم قافیه را پیدا کرد باید آدم شکل و محتوای کلمات را تغییر بدهد و به صدای کلمات گوش دهد که کدام یک باهم، هم وزن است.

Hvem er det, der banker? – ویم ایر دیت دیر بنکر

Det er Peter Anker – دیت ایر پیتر انکر

Hvem er det, der lukker op? – ویم ایر دیت دیر لوگه اپ

Det er Peter Sukkertop – دیت ایر پیتر سوگر تپ

وزن و قافیه، بازی با کلمات

اینطور میتوانید اطفال تانرا به صدای حروف در زبان متوجه سازید:

- برای طفل تان آواز بخوانید که او آنرا با اطمینان از یاد خوانده بتواند.
- با کلمات هم وزن و قافیه بازی کنید
- قافیه های جالب و یا هم مزخرف بی معنی جور کنید. مثلاً «هیونه - پیونه»
- کلمات را سرچپه استعمال کنید. بطور مثال، اگر شما بگویید «وند سودا - که سودا وند می شود».
- کلماتی را پیدا کنید که با حرف هم صدا شروع می شود. بطور مثال، میله و مادر که با یک صدای هم مانند حرف میم شروع می شود».
- طفل شما در کنار میز غذا خوری ایستاده و برای یک توته کیک منتظر است، تصادفاً میگوید «کئی - لئی». تو شامل بازی هستی فوراً جواب بده «ببین، حالا برایت یک توته - پوته میدهم!!»

وزن و قافیه، بازی با کلیمات

اطفال به آسانی میتوانند یاد بگیرند اگر صدای حروف در زبان را بشناسند و به آن متوجه شوند.

در باره وزن و قافیه:

موزون بودن کلیمات یعنی آدم باید به صدای نازک و هم آهنگ کلیمات گوش داده و آنرا بشنود، که کدام کلیمات هم وزن و هم آهنگ است.

وزن و قافیه در زبان باعث تشدید توجه طفل به اشکال ساختاری زبان شده و بعداً اساس آموختن خوانش برای اطفال می شود.

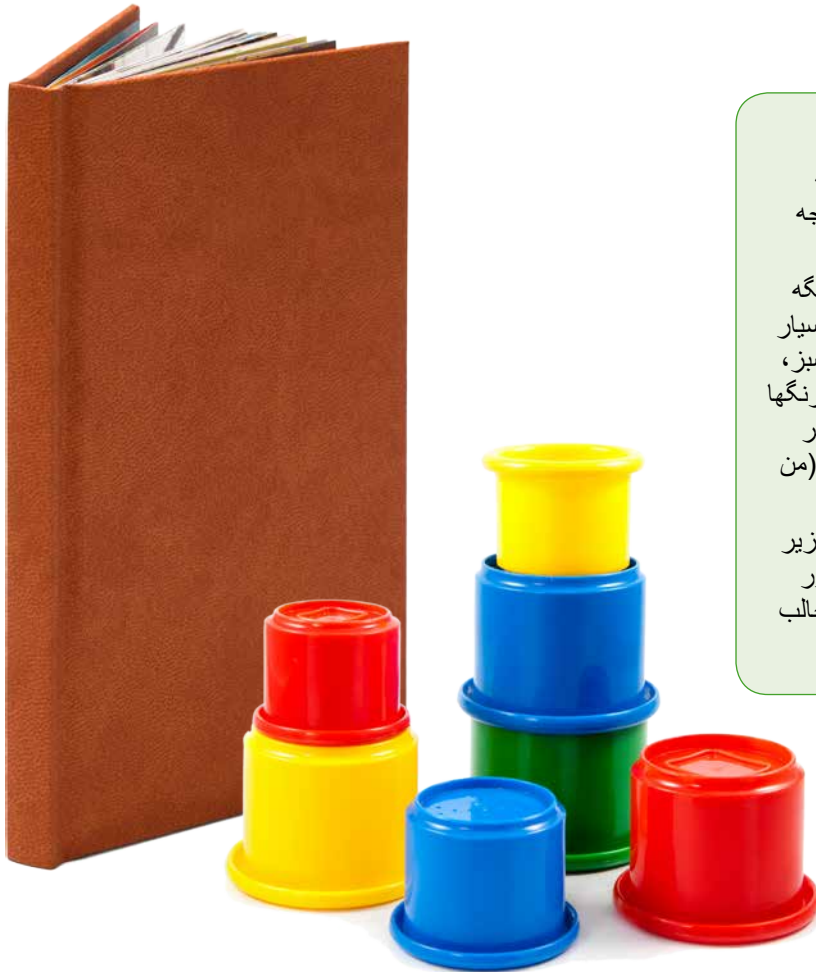

ساختمان برج رنگه:

بسیاری اطفال خوش دارند در اجرای کار های کوچک مسابقه نمایند. در این بازی به رنگها و اجرای رهنمایی پدر و مادر توجه صورت میگیرد.

برای این بازی یک کتاب بزرگ و 2×5 دانه بلوک های رنگه چوبی یا لیگو که بتواند با همدیگر بچسبند. قبل از آغاز بازی بسیار کوتاه توضیح داده میشود: بین تو یک زرد، یک سرخ، یک سبز، یک سفید و یک بلوک آبی میگیری (متوجه باش که طفل تان رنگها را می شناسد). حالا کتاب بزرگ را در وسط می گذاریم که هر کدام پنهان از دیگری همانطور که من میگویم برج می سازیم (من راهنما هستم). آیا آماده هستی؟

آن آبی را اول بگذار - آن سرخ را بالایش بگذار - آن سفید را زیر آبی بگذار، بهمین ترتیب پیش بروید. بعداً کتاب را از وسط دور کنید و ببینید که برج رنگه شما با هم یکسان است. این بازی جالب است و گاهی هم برج رنگه شما میتواند یک سان نباشد.

دستور العمل مرا تعقیب کن!

میشود آدم یک بامسه کوچک (خرسک) را در جای معین پنهان کند و بعداً توضیح بدهد که بامسه در کجا است. بطور مثال بامسه در دهلیز است، در تشناب است و یا در روک سوم در آشپزخانه است. بعد از آن طفل بامسه را پنهان کرده توضیح میدهد که آدم کلان در کجا آنرا بیابد.

میتوانی حدس بزنی من به چه فکر میکنم؟

«میتوانی حدس بزنی من به چه فکر میکنم؟» یک بازی است که در هر جا میتواند صورت گیرد در خانه، سر بایسکل و یا در موتر. بازی خاصاً طوری انجام می شود که طفل باید حدس بزند که آن آدم کلان به چه فکر میکند.

این مهم است که یک موضوع را که در افکار طفل قابل درک است انتخاب کنید اگر طفل تان هنوز کوچک است. یک مثال موضوع میتواند چنین باشد: «به چیزی که من فکر میکنم آدم میتواند خود را در آن ببیند (آینه)».

مثال های خوب برای بازی کردن

بومبِه لای (بازی با صدای بلند):

یک ساعت زنگ دار که شکل تخم مرغ را دارد کوک می کند و در یک خریطه (کیسه) میگذارد، یک کلیمه طور مثال جنگل را انتخاب می کند.

حالا هر یک از اعضای فامیل یک کلیمه که به جنگل ارتباط داشته باشد می گوید و خریطه را به دیگری میدهد، تا که ساعت زنگ بزند.

وقت زنگ زدن ساعت هر کس خریطه را داشت کلیمه بعدی را او انتخاب می کند.

بازی پیش روی - پشت سر:

بعضی بازی‌ها خوشی بزرگ را ببار می‌آورد وقتی همراه پدر و مادر صورت می‌گیرد: مادر در یک کوچ نرم نشسته و رول ملکه را بازی می‌کند، و پدر دور تر به روی فرش ایستاد است. مادر از چوکی خود فرمان می‌دهد «میتوانی پیش روی پدر ایستاد شوی؟» «میتوانی چار غوک از سر پدرت تیر شوی؟» «میتوانی چار غوک از زیر پای پدرت تیر شوی؟» «میتوانی پشت پدرت پُت شوی؟» درین جا به حالت و وضعیت کلمات توجه می‌شود که طفل خود را به آن عیار می‌کند.

مثالهای از طرز گفتار کلان ها که فهمیدنش
میتواند مشکل باشد:

«لعنت به شیطان، پس تو امروز از پهلوی چپ از
خواب خیستی»، «مگر کسی به نان شیرین تو شاش
کرده است»، «چه ترا سوز داده»

زبان اطفال در سن 3 - 6 سالگی در یک ارتباط محکم بین کلمه و حالت رشد می کند، و به درک مفاهیم مشکلات دارند:

- جملات دراز
 - در توضیحات طویل، بطور مثال در تشریح یک حادثه
 - در کنایه، طعنه و بازی با کلیمات
- اطفال در سن 3 - 6 سالگی خودشان نمی گویند که نمی فهمند. نخست در سن تقریباً 5 سالگی شروع می کند به برداشت های نادرست خود اشاره کند.

آماده کردن میز غذا و زبان:

کدام کلیمات وقتی ما خرید می کنیم
یاد گرفته می شود؟

مارکیت کلان، قصابی، ترکاری فروشی، جلو (پیش)، خانه،
بایسکل راه رفتن، توسط موتر رفتن، سودا را در کراچی
گذاشتن، گذاشتن سودا به روی باند مغازه، پرداختن قیمت

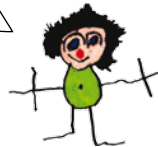
کدام کلیمات را وقتی غذا آماده میکنیم می آموزیم؟

پوست کردن، جوشاندن، سرخ کردن، قطع کردن
گوشت، توتنه کردن نان، آماده کردن، در داخل...
بگذار، در بالای... بگذار.

کدام کلیمات را میتوانیم وقتی میز نان را آماده می
سازیم و یا غذا می خوریم یاد بگیریم؟

سیر، گرسنه، به، پهلوی، پشت سر، پیش روی، بالای،
طرف راست، طرف چپ

طفل دو زبانه:

درک خوب از زبان مادری آغاز خوبی است برای طفل که زبان نو می آموزد.

رشد خوب زبان مادری اطفال ایجاب میکند که شما والدین به زبان خود تان همانطور که برای شما طبیعی است، صحبت کنید.

وقتیکه طفل شما زبان دوم میآموزد، شما مطمئناً اکتساب زبان دیگر را در طفل تان مشاهده خواهید کرد، وقتی او دو زبان را برای یک مدت مخلوط می کند.

این کاملاً طبیعی است و نتیجه بدست آوردن یک زبان جدید فرزند شما است. این طبیعی است، اگر طفل شما به کودکان میرود و برای یک مدت از نگاه زبان (حرف زدن) آرام و خاموش است. درین مدت طفل انرژی خود را به شنیدن و طرز قرائت زبان نو مصرف میکند که بعد ها در ارتباطات خود از آن استفاده کند. برای زبان نو طفل تان کنجاو بودهو علاقمندی نشان دهید.

زبان به استعمال کردن یاد گرفته می شود:

شما روزانه متواتر در خانه میتوانید

- در آموختن کلمه جدید طفل تان را کمک کنید. خود تان کلمه را واضح تکرار کنید.
- در کار و فعالیت که در خانه می کنید طفل تان را شریک سازید و در مورد آن همرايش صحبت کنید.
- به طفل تان کمک کنید که کلمه را با احساس شفاهی بیان کند.
- کلیمات را به اشکال نو استفاده کنید. مثلاً «نل آب - آب نل» و بگویید که چه معنی میدهد.
- همراي طفل بازی کنید. مثلاً، بازی لا تری عکس ها (picture lottery)
- طفل تان را در صحبت ها و پلان گذاری فعالیت های خانواده، شریک سازید.
- طفل تان را تشویق نمایید که به خواست ها و پیشنهادات خود دلیل بیاورد.
- بگذارید طفل تان طرز و قوانین بازی را هنگام بازی کردن برای تان تشریح کند.
- با طفل تان در باره معنی یک کلمه صحبت کنید.
- برای طفل تان رهنمایی کنید چگونه مراجع و اعلانات و یا از انتر نت استفاده می شود.

زبان به تکرار کردن متواتر آموخته می شود:

ما باید یک کلیمه را تقریباً 60 مرتبه بشنویم تا که در مغز ثابت بنشیند. بعضی ها باید یک کلیمه را تا 500 بار بشنود و بعضی ها هم باید صرف 10 بار بشنود تا در ذهنش بنشیند. اطفال باید یک کلیمه را چندین بار بشنود تا آن واژه (کلیمه) برایش مفهوم واقعی پیدا کند.

یک قصه کوچک از 6 ساله:

و باز او پایین به زیر تنه آن درخت نگاه می کند. و باز در آنجا بقه و معلومدار بسیار چیز های دیگر است. و باز او به بقه ها خدا حافظ می گوید و باز همراه بقه خودش به خانه می رود.
(جینز، 6 ساله)

کلیمات (آنجا و که) - باعث پل ارتباط خواندن و نوشتن در زبان می شود.

یک قصه کوچک از 4 ساله:

یک بقه. که پایین... در یک پیاله نشسته. او با یک سگ میخوابد. او در داخل خانه خود است. یک پسر... و یک تخت خواب... و یک سگ. پسر و سگ. او این را تقریباً در سرش جای میدهد.

(فرایده - 4 ساله)

واژه (کلیمه) و مفهوم آن:

زبان اطفال قبل از دوره مکتب - از (حالا و اینجا) تا (وقتیکه و آنجا):

در سن 0 - 3 سالگی زبان طفل در کلیمات (اینجا و حالا) محصور است: این چیزی که، ما حالا شروع کردیم، این را که ما حالا میتوانیم ببینیم، این را که ما حالا حس می کنیم.

در سن 3 - 6 سالگی اطفال یاد میگیرند که حالت های مختلف را متفاوت بیان کند. زبان طفل به تناسب بیشتر شروع می کند که در مورد یک شخص، یک عمل و یا یک فعالیت که طفل آنرا عملی کرده است و یا باید آنرا اجرا کند، در باره اش توضیح بدهد.

در سن 3 - 6 سالگی طفلدنیای خیالات را تجسم می کند و در مورد اشخاص و یا اعمال که هرگز خودشان تجربه نکرده است، توضیحات می دهد.

شما به مثابه والدین باید به مسایل زیر اطفال تان توجه نمایید:

- شوخی ها
- اهمیت چیزهاخیالات طفل در مورد آینده
- تصور خام از گذشته
- مسخره گی بیجا، دروغ گفتن و فریب دادن های طفل در مرکز توجه قرار گیرد.

بدون توجه هیچ آموزشی صورت نمی گیرد!

- چیز هایی که دارای رنگ های مرغوب، شگفت آور، صدا دار و جلب توجه بوده باشد تا اندازه ای توجه اطفال را بخود جلب میکند.
- سعی کنید اطلاعات مهم مشخص واضح و قابل دید باشد، صدا های که باعث مزاحمت دیدن و یا شنیدن باشد طور مثال وقت خواندن یک قصه تلویزیون را باید خاموش کنید.
- طفل خود را کمک کنید که منابع و توانایی خود را به آنچه که مهم است مصرف نماید.

آموزش از طریق تمرینات مشترک در خانه:

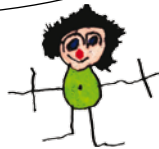
اطفال در تمام جهان با حس کنجکاو و توجه داشتن تولد می شوند.

اما اینکه جهتی را برای توجه داشتن بدست آوریم:

- می بیند
 - حس میکند
 - تشخیص می کند
 - تجربه می کند
- مهمترین و جالب ترین چیزیکه اطفال می آموزند، چیز های است که از بزرگان خود یاد می گیرند.
- به هر اندازه که در زندگی روزانه حالات توجهی مشترک با طفل صورت گیرد، به همان اندازه وقت تر و سریعتر طفل کلیمه جدید را بزبان می آورد.

یک کلان توضیحات میدهد:

بزرگ سالان کنجکاو در مورد هر چیز توضیح میدهد:
حالا باید شما ببینید، حالا بشنوید! این خارشست تمام
زمستان خواب بود، بخاطریکه....، یا این پروانه لیمویی
که در آن بالا زیر چت در خانه گگ نشسته بود حالا
بیرون آمده که....

جهان را به کلیمات قرار دهید

زبان چیزی خاص نیست - مگر جزء از تمام آنچه
که ما می‌کنیم
جهان را واژه بده - واژه را جهان

شما میدانید

- اطفالیکه با کلیمات بیشتر برخورد می‌کند بیشتر می‌آموزند؟
- استعمال واژه (کلیمات) در سنین 3 - 6 سالگی به سرعت رشد می‌کند؟
- که فاصله بین اطفالیکه کلیمات بیشتر میداند و اطفالیکه کلیمات کمتر میداند نظر به سن و سال بیشتر می‌شود. و هر قدر زود تر کلیمات و واژه ها تحریک گردد بهمان اندازه بهتر است!!
- که یک رابطه بارز بین تعداد کلیمات که یک طفل در سه سالگی میداند و درک یک طفل 16 ساله از مطالعه چیزی، موجود است؟

زبان اولی 3 – 6 سال

- جهان را به کلمات قرار دهید

